

Ninfanm luand i

Daapaanŋ, bina 2025 ŋmaali 6 po

Kadaaŋ 6 po

150 F CFA

*** Muaba-nba n dien yal ***

Pantuul ŋaag tie digbeonŋ u

Big nne n bo be k b yi'ug L-be-yen-danm. U bo tie Naamunjuaaŋ big i. U naa yen u baa bo tie mɔgda i, ama, b bo g bua l big maam palb. Kalaatu mɔno, b bo yie k b kan kuan'o i. B bo tu cagn'o nyan u g tie b big kaa nyan i. Diyenn g L-be-yen-danm miel u baa ligli k wan te'og k wan daa kadaad g kua cienm kalaatu

g daa bund g be fam. K u gbad k l kalaatu tod niib boncienn. K u baa yaad'o, g pol pol k u yaa kuug kan baa u po. G Yendu bo gii g tie'og big n taan su yen wan tie'og yal nba ne. L bo sua g L-be-yen-danm kal i. Wan kud g fiil g nya. L tien dana, jua nuan g guan. L saa saa g daan nag bina nle yo g L-be-yen-danm ji tagd u yam k wan guan ŋaag. G guan g sua k u baa dua g yiel i k l paa canyiin, k u naa kuad b mɔgm kul g teb'o ama k u l g fiil. G maalm ji kua u naa k u mɔ biɛ duan yielu. Sua ji bo g be g bu nyuand b ninŋ. To, cicagm baal ŋaag n ninŋ n nyan. L-be-yen-danm bo mɔg u baakpel nne k u be kolɔunŋ. U bo tie tebtel i. Wan bo gbad g laafis g be u waag yen u puo po nyan, k u fiil g juab u tebtelua g baal Naamunjuaaŋ k ban tien'm tebug. Ban bo pund g la jua ne yen u puo k b tie nand, l bo mɔg ninbaaŋ boncienn. K u baawaal juab puo g saan yen'o kunkuanyuag ŋaag k l maa b bo kan fid gii teb banm

Ban dien yal yen lan be faad nba po

Muaba-nba n dien yal

Pantuul ŋaag tie digbeonŋ u ----- fa 1

N baga g be tie manjendaan I -----fa 3

Danm woncil

Danm woncil tie ŋalman i ----- fa 4

Lan tien nand g nikpela yen sanpandi
g taa kakula -----fa 5

Tundl

ŋasiil Kristo-yab siig n ----- fa 5

Cienm kalaatu nyuad

Cienm kalaatu todl -----fa 7

*** Muaba-nba n dien yal ***

Pantuul ngaag tie digbeonŋ u *(tuanu)*

banle nŋayenŋ n ninŋ. G fid k ban cil l tebug bogda, l bo bual k ban gii mɔg pieog u. Pieog be lɛ? L youg l sua g L-be-yen-danm mɔ pund n nyan g diɛ pieog. U bo daa l pieog hal wan bo nyiɛ naan i k u gii pund ngaag wan kuad g daa u kadaad. Big ne n l pund youg nba k u baakpel fiil g maad'o: n big, Yendu n sun'a. Lann i kaa a baa bo bu kpe o. G L-be-yen-danm bual'o k be n be i? K u dugn dugn'o g daan gbenn. Wan l dugn'o g gbenn L-be-yen-danm n sed tiii g tan guan g tied u baa n bo tu sugd'o nand g tan pag pag yul g maad: k l bo gii tie k wano n bu baal o u baa n fiil, k u bu kpe i g pieog nuan u kan te. Wan maad g gbenn k u juab u pieog wano n

daan leb nyan. U tien nyan taabana tudl nyan i g guan g bual u naa po k b nɔn'o u naa n be naan buol k u gad. U bo pund g sua k u naa dua g dun i, g nand yen kuum k u baakpel dɔnn g maad'o k wan tien tonm g baal yen pieog nɔnŋ k lann i kaa u naa bua n kpe o. U baawaal bo mali k u baad l yaa po i. G L-be-yen-danm yie. K wan nŋaa u naa n kpe g bann ban yi yal cicagm. K u naa i, k ama wan cagn'o nand g Yendu kua n ban. U taan bo l g maad g gbenn mɔno k u naa fuod g jiin. U kpe n nyan. L-be-yen-danm n la k l tien nnyan k u yam pud k u yil nui yul po g caan bubuul. U tan diid g sua u gii nŋaa bubuul g san g gad g daan tie pieog k b fiil u baa n ji su yen wan gii

be nnyan. L po, k u dad pieog g san hal ne yen u baa buol. Wan l pund u baa buol youg nba, u baa mɔ biɛ kpe l youg u. To, yanpudciɛnŋ n nyan. L-be-yen-danm n nŋaa pieog g baa. B bo tien yal kul, L-be-yen-danm bo g fiil. K b tien mɔndl k u tan fiil g cil laad. Waadug baal n nyan. U ji gii be naan kul u tu jobn jobn i g tua : « Yua nba kul l kpil kuum, u tuug pann i ». L-be-yen-danm binbem ji bo tan juod yola yola i g dugn pieog po.

I la ii? L-be-yen-danm bontitied ne bua n nɔn tinm g nil gii biil'a nand nba kul, nŋan daa kpaan k a guan g nŋmien'o bonbiil i. Mandg l gii tie a danm.

Bangbalenn Kpiil-man
Daapaɔnŋ puo

Naataann nman naanŋanm i, l g bua jɔgnd.

* * * Muaba-nba n dien yal * * *

N baga g be tie manjendaan i

N naataani, a gii tie nil g be k a naataanu lann i kaa a kunkuanyuag tan be mabl n, njan daa tua k fin yaa baga g be.

N naataani, ji cenj man “baga g be” n tan baal yen yal.

Jua n bo maa u njaag, g daa bonkobd g bil. L bonkobd bo tie bonkobland i? Lann n bo tie pieog yen nuab yen kpaawng yen kolg yen sangbann yen nanbondg yen bonj. Jua ne mo bo mawg u naa k u tie puucienn, hal g ciend g sonm yen lanbann. To, i yen ban bonj mo yaa po. Bonj gii fann g nyie, i guu daajuoug. U tan gii kpend u bu sed nintual i, g tien yignu bag bag g yug g lagd g nii bincila puu puu g san san g tan baal g kua njaag filb.

Dayenn nanbondg n tan maad pieog yen nuab yen sangbann yen kpaawng yen kolg : “ T gii g kaan bonj u jadtantaal ne po, l tan bu mawn’ti dasiel. Sangbann n fiil g gaal jad, k wano yen bonj taa sann yaa aa? Pieog yen nuab k b yaa baga g be. Kpaawng yen kolg k banm titala nanna danm yed k b baga g be o, k l ji la banm bonyugda yaa aa? Ban fiil g yad, sua cenj nanbondg maam yaa aa? Yua kul k u baga g be. Lan fann g bonj yaan nyie g waa waa g tan kpend daajuoug, l sua g bid juu baad nintual k l dii g buod g njaa fantam. Bonj n duan g bind ganj yen jendu g

fiil, g pua yignu g yug g cigd g tuon bincil g tibn yul, g mun ninbina g luod g gbenn, tangunnaajuag jul jul jul g tan pund njaag g sua g puucienn mo yaan die u lanbann g tuug gumu gumu g nya. Bonj n naad puucienn g daan lu g nmaa pal po g pend g kua u dieog n. Puucienn fiil yaa aa? Puob n pua yigni, niib n tigl g gann puucienn g wul’o g kuol g duan’o. Nikpela n tigl l youg l youg. B bu tien bogda bii b kan tien i? Nikpela n tien k ban suol nuab yen kolg g baal k ban pua kuum. L sua g nanbondg nuan ji jaag guonn po i g nyuan pilu pilu pilu. K l fann, kukuann daal n nya. Nikpela k ban bod tingbann. Ban suol sangbann yen kpaawng yen kolg g bod tingbann. Lan fann kukuanledi, k b bu tien donn yenm i. K ban suol pieog. Nikpela k b ji sunn u baa njaag pieog yaa po yaa aa? Ban bie suol pelieog.

I la ii, n baga g be po n tan gad yen kpaawng yen kolg yen pieog yen nuab yen sangbann naan buol ii? Lan cil l daal i g kpaawng yen kolg yen pieog yen nuab yen sangbann g nya muaba njaag kubogda n saa yen dinne. Nanbondg nuan ji tu jaag guonn po g tua: “Cienbuding cegli gaan daajuoug u.

Min-daan’m Yendu-nyuan,
Nintual Naacentenn jua

* * * Danm woncil * * *

Danm woncil tie naatann i

Min bo tie big, n bo la naataann yen colunŋ yen buam nba bo be t baa-nba siign k l ŋan n po paaa. Nil bo gii kp̄ii bonkobg u bo tu te u kunkuanyuag-nba kul nantola i. U gii ŋmiɛd kpabda mɔ wan biɛ te'b kpabdtola. B bo gii pua dii, b bo g sund pekɔa po. Yua nba mɔg payienu g mɔ yen lieb, b bo tu taan taan i g tod'o wan nya l n ninŋ. Nil tuonn bo gii bua n̄ paad'o, u bo tu poi kpapoigl k ban baal g tod'o k u kpaab n̄ daa lib. Lieb mɔ bo tu taan guguul i g ko b kpaab. Dankpawaag bo kan nyind g danbig be. N kan fid g dugn l kul k l maa l naataantuonbuolu bo yab boncienn, g tie bonŋana kua t baa-nba siign. Dienkpaab yen

dipuad yen bonlaa bo be boncienn g pugd g tie bonŋana.

Naataani bo g bua g nifanm la b nil fai. Saan mɔno bo tie bad i, g dugn saan bo kan can nil g duan kom. T baa-nba youg saan bo g ban dibuoli saab. B bo ban ban bu dɔgn b naataanu fai nand k lan n̄ daa nya cincann.

Yal nba be g pugd tie g nil bo g ŋman guol g g baand u lua. Nil bo g nyu daam g g bɔgd yen u lua. Nil biɛ bo g liend taba g g baand u lua. Nikpel bo g ŋman kɔnbiɛɔg k u lua kal. Maalŋanm kua n bo be t baa-nba siign. L bo g mɔg k u ne tie g naa buolu lann i kaa g naa cugl n yua. Nil kul bo tie nil i sua kul po.

N baawaal nne bo tug u binbiug g tie'n cegli k l nyuan jenuug po. U bo maad'n k wano bo g bua k u tien nil guol, k u bo tu wuon i g ŋman u bonn u kua. U biɛ bo g ŋman yen paalu g niib bu bann k u ŋman guol. K u jenuug po bo te k u mɔ gii luol guol, u ji kan fid g miɛl sua. K l binbebuolu bo g ŋanm'o palb, k l bo cagn'o boncienn. G yenn youg niib ji bo tu ŋman guol k u kal i g ŋmin silb, k u tugn n cuud cuud. K u siin n bo tan miid'o g sugl sugl'o k u bann k l bontitied bo tie yiɛlu i, g nyiɛ l n g fid g yal u kua. Naatann ŋman naanm i, l g bua jɔgnd.

Cil-g-ten'm Gun-maa,
wolug jua

Dankpawaag kan nyind g danbig be.

* * * Danm woncil * * *

Lan tien nand g nikipela yen sanpandi g taa kakula

T nibɔunɔ n ninɔ ne mandg t muaba ŋaag, big tie ŋalman i, g tie faal nba g mɔg l liel.

Ŋaag nba ninɔ g big g be, ŋaag ŋann g mɔg kpiɛgu. Big tien pamann ŋaag n. A gii g mɔg big g kpe a sann tu piin i. L po n te g saa yen mɔlane k t muaba ŋaag, nil tan gii dagd puokuanu lann i kaa jakund, u danm tu cegi'ug k wan kuan puo lann i kaa k wan kun jua i, g mɔ n tan daa kpe fam g g mɔg tenm. Baa l gii tie g ŋaag n ninɔ mɔg jadug, u naataani tu tien mɔndl i g kpaan yua k b bu fid g dagd yen lieb k ban mɔ n mal big.

To l yen tien nle i g sua kul sun k wan gii mɔg big u ŋaag n ninɔ ama g kakula n ninɔ nuan g muaba-nba yen tu paad bid yen nikipela i ? L tien nle

i k b g taand g pii bid yen nikipela i ?

Yen big n l baad yen pamann ŋaag n nand kul, sienyoug tu tan be g nikipela mɔg pinpaɔg lann i kaa bogda. L biɛ bu fid gii tie ŋasiil k b bua ban lol. L youg nuan nikipela ji tu g bua g big pɔnd b nunɔ po. G dugn big nuan g ban jinjelug youg, u g ban tuonn youg, u g ban pabɔnn youg, u biɛ g ban pamann youg. Yal baal u yul n ninɔ u tie lann i. Nikipela pua kpanjam k a gii jeln yen big k a naa tan kpe, u bu maad k i gad lankpankpaɔg u.

Muaba-nba mali g kakula n ninɔ mɔ nikipela mɔg tintaankaanu yen pinpaɔg b siign. Lann n te g big kan fid g taan g kal yen nikipela l youg.

Felbiiug Yaa-tud, Naasabl jua

* * * Tundi * * *

Ŋasiil Kristo-yab siig n

Diyenn nne, yend tan yed g yal n ne: “Tin bo cind g Tinɔanɔ jaanddieog n bonyenn tien'o k l g kua jaandi l bo gii nikipela daan kal tiig ŋan baa baa waam paad'a g faam nyiɛ g nyagl n g pag pag, g nne. Wan daan maad nublu yend dieog

* * * Tundi * * *

Ŋasiil Kristo-yab siig n (tuanu)

mɔno, yinm yab bo be l youg nyan, l bu dagd i ŋmiel n i. A bo kan ban g gbad l maam baa siel buol. Ban yi yal ŋasiil nyan, Kristo-yab bo l die'l nuujad tinle i. B bo gii kal, g taan g suol yal nuan, k l tie k lan dagd b siign, a ji bo g waad kaa, g bu nyan l maam cincann po. Lann bo tie kɔpend- pend i. Min daa daan tu tua g naasenm n waa g suun bimɔntuona. Ase jaa yen tinm nikipela mɔno, mandg jaanddieog n liig-yab ji g so b kua.

Diid man, t jaanddieog n canbaa yen u todkab daan kaan min yen n puo t binbem po. K t ŋɔn'm t mapankam kul g daan gbenn. Baa t daan g wuon'm baa siel. G jaanddieog n canbaa

ŋanm g tie'ti cegli k l manŋ min yen n ŋaapuo hal boncienn. K b jaand jaand t po. Tin daan kun l daal, kpinkpanmug n dagd nnyan. Ŋmaa bie ji maad gɔmanm po mɔ i?

G nyaan, l wontunm po, n gbad l maam sɔnu po, k n sɔm sed i k n gbanu kpe. Faaɔg kan fa, min daan g ban g duan g tan mali k t jaanddieog n todkua Yɔgl bu dugn u ŋaapuo Sɔnu t maam kul nyua nyua, wan ji gii die'l g sugd n ŋaapuo niib n. Ne gii baa n ŋaapuo tubl n, doug baa be ii? N daa daan g juod u maam mɔno g nikipel Yaa-youg gaal maam g maad: «Lann fin daa g ban yal be mɔla ne ii? Kristo-yab siig n, l ji g su palb. Liig-yab

boncienn ji g so b mɔi. B gii logl'a k a maad maad a pakɔnn g daan gbenn, b nyanu n paa. Yenm l gii nyie nne, b tu tua g yogd i. L po te g Kristo-yab boncienn ji g saa yen b maam jaanddied n liig-yab buol. Kristo-yab n ji l be naan nba kul, ban yi yal ŋasiil nyan, l ji yɔli b siig n. Jaanddied n canba-nba mɔno, yenm mɔ ji g so b mɔi.» L youg, g nikipel Filnja gaal maam u mɔb po, g yed k ban tien suoo no g cenŋ ne. K l te silb, k u maad: «I la i, t suol man t kua g tan daa baa Yendu kpatam n. Min mali k t ninja Kɔl bo bual g kpaan k tin tod'o k u ŋaapuo Mɔni gii gbad ban maad yal u po, wano Kɔl n fid g sɔnŋ u puo pal i. N naataanu Kɔl, fin yen a

* * * Tundl * * *

Ŋasiil Kristo-yab siig n (tuanu)

puo Mɔni n ji go
gɔmanm nyan, l ŋan
paaa. Yal mɔn n nyan.
Niib n ji baa l maad yal
nba kul i po, yin tug'l g
fien g lu. N ban g Yɔgl
n yaan tien yal k l g
ŋan, k l yiel'a hal
boncienn. Ama a gii
kun, ŋan ŋɔn a puo g
bongann n be naan,
ninnand mɔ tu tɔgn l
buol i gii kpaan k wan
biil l gii sua k l bu fid.
Ama l kul biɛ bu l nya i
buol i. Yal ji bu l tien
kul, l bual k yin ŋanm
gii die i Yendu yen i
paalu kul i. A gii kun,
ŋan ŋanm g paan a
ŋaapuo pal.

L puol po, ŋan kpi yam
o g la daal g gad g pag
yen jaanddieog n
todkua Yɔgl. G ŋɔn'o
bona n dua nand. A gii
fid g tien nnyan, l bu
sii u pal, g biɛ tod'o k
wan lebd u tɔgu. L bu
fid g Fonjanm n' sii'ug,
wan kun mɔni liig-yab
buol. Ŋmaa ban i, l g
kand l bu tɔgn a buol i
lebd u n' tien t
jaanddieog n.»

L youg u, g nikipela
nba bo be l buol nyan
maad: «Filnja, a maam
ne tie mɔni i», «Filnja,
a maam ne tie mɔni i».
K b siig n yend fiil g
sed g maad'n:

«Kɔl, a gii fid g tien
nnyan, l baa tie
bongann i canyiin. L bu
tod t Tinŋanŋ doug n
ne Kristo-yab, g tod
Kristo-yab
tintaancaga n l be
naan nba kul.»

N naataani, Kristo-
yab siig n, ŋasiil mɔn
boncienn. L yaa po, tin
mɔnd man g ŋaa g
ŋasiil n' gaal yiel nba
ŋan t jaanddied n.
Muaba ŋaag nikipela
mɔno yed g sɔgpinyelg
duag juali po i. T daa
muand man t lieb fai.

Kɔnbad Ligli,
Daapaawŋ jua

* * * Ciɛnm kalaatu nyuad * * *

Ciɛnm kalaatu todl

Ciɛnm kalaatu n yaan tod t
Kristo-yab Tintaancagl nand nba n
ne: T Kristo-yab Tintaancagl ne n

yaan fag, bina ŋantaa n ji nyan.
T Tintaancagl n yaan fag o yen
dinne t cenŋ Yendu mɔmaam t danm

* * * Cienm kalaatu nyuad * * *

Cienm kalaatu todl (tuanu)

n ninj kua i. K l maa mabuolfani niib g be t siig n ne. Puoyeno nne kukua n be g g tie muaba, wano yen u bid gbie t danm maam. T g sognd'b mɔno. T mapankam daan tie g youg nba k t bua tin lii Yendu mɔmaam t danm maam n ninj, Pastiel kukua i kaa, t jaanddieog n sua daan kan fid g lii. Pastiel daan tu maad k tin lii g naa kadaaɔg n ninj, g naa lanmgbenjl, g yua kul kal g nyuan Pastiel nunj po i.

G nyaan Yendu n tan tod g cienm kalaatu tien, l ɲanm t tintaancagl boncienn. ATAPEB cienm kalaatu tuonsunna cegli po, puob yen sipaanm boncienn daan tien bincincinn kalaatu ɲmaali ɲanna bina 2024 n ninj. Jab mɔ daan g luol bannaa. Sua kul daan l gbaa k wan bann liinu yen dienu i. Yendu mɔ daan cenj b kul miɛdug k b ji fid g lii g bie da waam. Bina 2025 n ninj, g yenm guan g tugn bina nle kalaatu muaba n ninj yen bituudm n ninj. B daan cil muaba n ninj k l tie Yendu maam yen kadafand liinu yen dienu muaba n ninj g tien ɲmaali yinle. L

puol po, k b tugn yen bituudm maam banju g tien l mɔ ɲmaali yinle. Mɔla nba k t be ne, boncienn ji fid g lii Yendu maam t danm maam n ninj g kan jal mɔno. T ji gii maad k ban tug Yendu kadaaɔg g pɔbd g kpaan g naa kadaaɔg, g lii diengbenjl ne yen lanmbig nba ne, l youg yua kul ji tu kagi i. Baa ban nyan kadaad nba t danm maam n k l tie Yendu kadakpelug n mɔno, b ji l lii l kul lan bual nand i, b g galn galn kaa. N la g sieb mɔno be k l ji tie'b niennj Yendu maam liinu po, k l maa b ji lii Yendu maam youg kul i. Puob banle nne be, banm kua bituudm kalaatu kua i. B daan g fid g la ɲalbalg g kua l cienm kalaatu, ama lieb ɲɔn'm k b mɔ ji cil g fid g lii waam waam i. Pastiel ji gii yed g yab nba kua cienm kalaatu n lii, b mɔ ji tu pagl yen'm g kpaan k ban lii. L kuan niennj jaanddieog n yab kul Yendu mɔmaam liinu n ninj, g bie tod'b hal boncienn b dindann n ninj.

T tiend ATAPEB tuonsunna balg boncienn, g miɛd Yendu b po youg kul. Yendu nuu ɲ gii maa b po, k ban mɔ ɲ fid gii tod'ti, g Yendu tuonn ɲ gad liig. Yendu n tien'm balg, n faa.

Pastiel Duud Pɔl, Kuntong-bɔnɲ jua

Ninfanm luand i : Connaissance partagée,

Connaissance utile

Illustration (couverture) : *The Art of Reading*, CD de
SIL International

Edition et Publication: Numéro 6, 2025:2 (Juin 2025)

Nombre d'exemplaires : 50

Publié et Imprimé par : ATAPEB, B.P. 29 Dapaong,
TOGO